

LEHDISTÖTIEDOTE nro 208/23

Luxemburgissa 21.12.2023

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-281/22 | G. K. ym. (Euroopan syyttäjänvirasto)

Euroopan syyttäjänvirasto: unionin tuomioistuin selventää sitä, miten kansalliset tuomioistuimet harjoittavat tuomioistuinvalvontaa rajat ylittävien tutkintatoimenpiteiden osalta

Kun Euroopan syyttäjänvirasto toimittaa tutkinnan useissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa, tutkinnasta vastaavan syyttäjän jäsenvaltion tuomioistuimet ovat toimivaltaisia tarkastamaan tutkintatoimenpiteiden hyväksymisen ja oikeutuksen. Tutkintatoimenpiteisiin saa kohdistaa tuomioistuinvalvontaa muissa jäsenvaltioissa ainoastaan näiden toimenpiteiden toteuttamiseen liittyvien seikkojen osalta. Jos Euroopan unionin perusoikeuskirjassa taattuihin asianomaisen henkilön oikeuksiin puututaan vakavasti, tutkintatoimenpiteiden on oltava tutkinnasta vastaavan syyttäjän jäsenvaltiossa suoritetun tuomioistuimen ennakkovalvonnan kohteena.

Euroopan syyttäjänvirastolla on toimivalta tutkia unionin taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia ja asettaa kyseisten rikosten tekijät syytteeseen. Se on organisoitu kahdella tasolla eli keskustasolla ja hajautetulla tasolla. Hajautettu taso koostuu jäsenvaltioissa toimivista valtuutetuista Euroopan syyttäjistä.

Nyt käsiteltävässä asiassa useita henkilöitä syytetään petoksesta, joka liittyy biodieselin tuomiseen unioniin. Tästä petoksesta väitetään aiheutuneen noin 1 295 000 euron suuruinen vahinko unionin taloudellisille eduille. Euroopan syyttäjänvirasto toimittaa tutkintaa asiaa Saksassa käsittelevän valtuutetun Euroopan syyttäjän välityksellä. Tutkintaa varten määrättiin Itävallassa tapahtuvasta etsinnästä ja esineiden takavarikoinnista. Saksalainen asiaa käsittelevä valtuutettu Euroopan syyttäjä antoi näiden toimenpiteiden toteuttamisen itävaltalaisen avustavan valtuutetun Euroopan syyttäjän tehtäväksi.

Syytetyt riitauttavat nämä tutkintatoimenpiteet itävaltalaisessa tuomioistuimessa. Itävaltalainen tuomioistuin päätti esittää unionin tuomioistuimelle kysymyksiä sen selvittämiseksi, onko sillä toimivalta suorittaa täydellinen valvonta (joka on verrattavissa valvontaan, jonka se suorittaisi täysin kansallisessa tilanteessa) vai onko sen valvonnan kohdistuttava vain luonteeltaan menettelyllisiin kysymyksiin, jotka koskevat rajat ylittävien tutkintatoimenpiteiden toteuttamista.

Unionin tuomioistuin vastaa tuomiossaan, että avustavan valtuutetun Euroopan syyttäjän valvonta saa koskea vain kysymyksiä, jotka liittyvät rajat ylittävien tutkintatoimenpiteiden toteuttamiseen.

Tutkintatoimenpiteen hyväksymisestä ja oikeutuksesta säädetään näet asiaa käsittelevän valtuutetun Euroopan syyttäjän jäsenvaltion lainsäädännössä, kun taas tällaisen toimenpiteen toteuttamisesta säädetään avustavan valtuutetun Euroopan syyttäjän jäsenvaltion lainsäädännössä.

Sellaisten tutkintatoimenpiteiden osalta, jotka merkitsevät vakavaa puuttumista perusoikeuksiin ja joita ovat muun muassa etsinnät, jäsenvaltion, johon asiaa käsittelevä valtuutettu Euroopan syyttäjä kuuluu, on kuitenkin säädettävä kansallisessa lainsäädännössä **tuomioistuiemien harjoittaman ennakkovalvonnan** kaltaisista asianmukaisista ja riittävästä takeista tällaisten toimenpiteiden laillisuuden ja tarpeellisuuden varmistamiseksi.

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuinta, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303-3127.

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite](#) -sivustolla. ☎ (+32) 2 296 4106.

Pysykää kuulolla!

